

Pro-Seremoniat 25 vuotta

PALAUTE JA MERKITYKSELLISYYS PALKITSEVAT PUHUJIA

HENRIK SAWELA

Pro-Seremoniat perustettiin huhtikuussa 1999 paikkaamaan Vapaa-ajattelijan hiipunutta puhujapalvelua. Liiton vanhat ja usein hyvinkin kokeneet puhujat olivat jo melkein kaikki eläköityneet. Toimeksiantoja esimerkiksi pääkaupunkiseudulla oli monena vuotena alle kymmenen kappaletta. Kukaan ei myöskään tiedottanut palvelun olemassaolosta.

Ymmärrettiin kuitenkin, että maallistumisen ja kirkosta eroamisen kasvun myötä tarve uskonottomille puhujapalveluille tulisi kasvamaan. Vapaa-ajattelijain liiton, Suomen Humanistiliiton ja Prometheus-leirin tuen tiiviini yhteistoiminnan tuloksena syntyi sitten voittoa tavoittelematon palvelukeskus Pro-Seremoniat.

Olin tuolloin itse aktiivisesti mukana Humanistiliiton toiminnassa ja seurasin projektin etenemistä. Ei tietenkään riittänyt, että saatiin Pro-Seremoniat ”pystytettyä”, vaan olennainen kysymys oli: mistä uusia puhujia?

Päätökseni lähteä mukaan ei syntynyt kovin helpolla, koska esiintymiskynnys oli kohtuullisen korkea. Onneksi sain sen ylitettyä. Siihen auttoi paljolti se, että mukaan tilaisuuksiin lähti heti alussa pari aktiivista puhujaa, joten saatoin rauhoittaa itseäni sillä, ettei niitä puheita tarvitsisi varmaan kovin pian lähteä pitämään.

Ja kyllä, tulihan se ensimmäinen puhe sitten kohdalleni, onneksi kuitenkin vasta noin vuoden kuluttua. Olin jo ehtinyt seurata toimintaa ja käydä mukana esim. nimiäisjuhlassa, jossa palvelukeskuksen vetäjä **Anneli Aurejärvi-Karjalainen** piti puheen ja johti seremoniaa. Vähitellen mieleni valtasi ajatus, että saattaisinkin selvittää hengissä siitä ensimmäisestä.

Alussa puheita tuli kohdalleni aika harvakseltaan ja siksi kesti, ennen kuin

totuin niihin. Alussa kaikki puheeni olivat hautajaisten saattopuheita, mutta vähitellen mukaan tuli myös hää- ja nimiäispuheita. Vaikka koulutusta ja vertaistapaamisia on vuosien varrella ollut jo monta kertaa, oppii puhujaksi vain puhumalla.

Yhtenä omana pontimenani lähteä puhujaksi oli myös se, että kun me vapaa-ajattelijat ja humanistit pyrimme toiminnallamme edistämään yhteiskunnan maallistumista, oli meillä myös velvollisuus myötävaikuttaa siihen, että maallistuneille ja kirkosta eronneille olisi tarjolla sellaisia uskonottomia juhlapalveluja, joita he tarvitsisivat.

Vuosien varrella Pro-Seremoniain toiminta on kasvanut, puhujien koulutus ja vertaistoiminta kehittynyt. Palautteesta päätellen asiakkaat ovat olleet hyvinkin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Moni puhuja on pyydetty toistamiseen esimerkiksi suvun nimiäisjuhliin puhujaksi, tai suvun vanhimpien hautajaisiin pyydetään puhuja kolmannen tai neljännen kerran pitämään saattopuhe.

Maallistumisen myötä yhä harvemmin törmätään tilanteeseen, jossa joudutaan pohtimaan, mitä suvun vanhimmat ajattelisivat, jos perhejuhlassa ei olekaan pappia. Juhlaperinne onkin

muuttunut varsin voimakkaasti parissakymmenessä vuodessa ja mikään ei viittaa siihen, etteikö sama suunta jatkuisi. Sitä paitsi velvoittaahan jo laki-kin järjestämään hautajaiset vainajan katsomusta kunnioittaen.

Vaikkei Pro-Seremonian puhujan puheessa voi olla mitään uskonnollista, ei mikään estä saattotilaisuudessa kuultavan myös uskonnollista musiikkia, jos vainaja on sellaisesta pitänyt. Tavoite on, etteivät vain lähiomaiset, vaan myös muut saattotilaisuuteen osallistuvat kokisivat tilaisuuden onnistuneeksi.

Puhujalle on hyvin palkitsevaa, kun saa kokea auttavansa omaisia heille usein vieraassa ja herkässä tilanteessa. Se kannustaa palautteiden ohella jatkaamaan puhujana vuodesta toiseen.

Puhujia tarvitaan siis lisää. Jos tuntuu siltä, että puhujana toimiminen voisi sinua kiinnostaa, kannattaa ennakkoluulottomasti ottaa yhteyttä Pro-Seremonioihin. Koulutuksen ja kokeneiden puhujien seuraamisen kautta selviää, haluatko ryhtyä puhujaksi. Jokainen puhuja päättää tietenkin itse, pystyykö jonkun toimeksiannon ottamaan vastaan. Koulutusta ja tukea ei tule vain puhujauran alussa, vaan aina, kun siihen on tarvetta.

Henrik Sawelan arkisto

